

Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі

Ғылыми кадрларды даярлауда жоғары оқу орындарының жауапкершілігі

Мусурова Жұлдыз Қалиқызы,

ҚР ҒЖБМ Ғылым және жоғары білім
саласында сапаны қамтамасыз
ету комитетінің басқарма басшысы

Сакенова Қарлығаш Жеңісқызы,

Жоғары білім беруді дамыту ұлттық
орталығы директорының орынбасары

ТӘУЕКЕЛ ДӘРЕЖЕСІН БАҒАЛАУДЫҢ СУБЪЕКТИВТІ КРИТЕРИЙЛЕРІ

Тармақ	Субъектілерге бару арқылы профилактикалық бақылау жүргізу үшін субъективті критерийлер	Бұзушылық дәрежесі
1-қосымша «Бақылау субъектісі ұсынатын, оның ішінде автоматтандырылған ақпараттық жүйелер арқылы ұсынатын есептілік пен мәліметтер мониторингінің нәтижелері» ақпараттық көзі бойынша бақылау субъектілеріне (объектілеріне) бару арқылы профилактикалық бақылау жүргізу үшін субъективті критерийлер		
7	Соңғы 2 жыл ішінде ЖЖОКБҰ докторанттарының қорғау үлесі осы кезеңдегі түлектердің жалпы санының 40%-нан аз	елеулі

ДОКТОРАНТТАР ҚОРҒАУ ҮЛЕСІ

2021 ж. – **34,6%**

2022 ж.– **41,8 %**

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕ: 5-10 жыл аралығында 40-60%

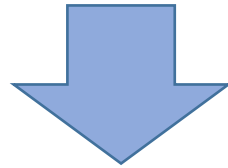
40%-ға жетпеу тәуекелі

1 қорғауға уақытында шықпау

2 диссертациялар бойынша теріс шешімдер

Қорғауға уақытында шықпау - себептер мен салдары

- ✓ Дәл осындай кадрларға сұраныс
- ✓ Қажетті біліктілігі және жариялау әлеуеті бар ғалымдардың болуы
- ✓ Шетелдік ғалымдармен тұрақты байланыстар, нетворкинг, ынтымақтастықтың болуы
- ✓ Зерттеу жүргізу үшін қажетті ресурстар
- ✓ Осы салада ғылыми жобалардың болуы
- ✓ Докторанттарға зерттеу тақырыбы ретінде ұсынылатын өзекті ғылыми мәселелер жиынтығы

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Бағдарламаның нақты мақсаттарымен оқыту нәтижелерін, құрылымын, мазмұнын анықтау
Бағдарламаны жаңарту

жоқ

Халықаралық ғылыми журналда мақала жоқ

Диссертациялық жұмыс жазылмаған

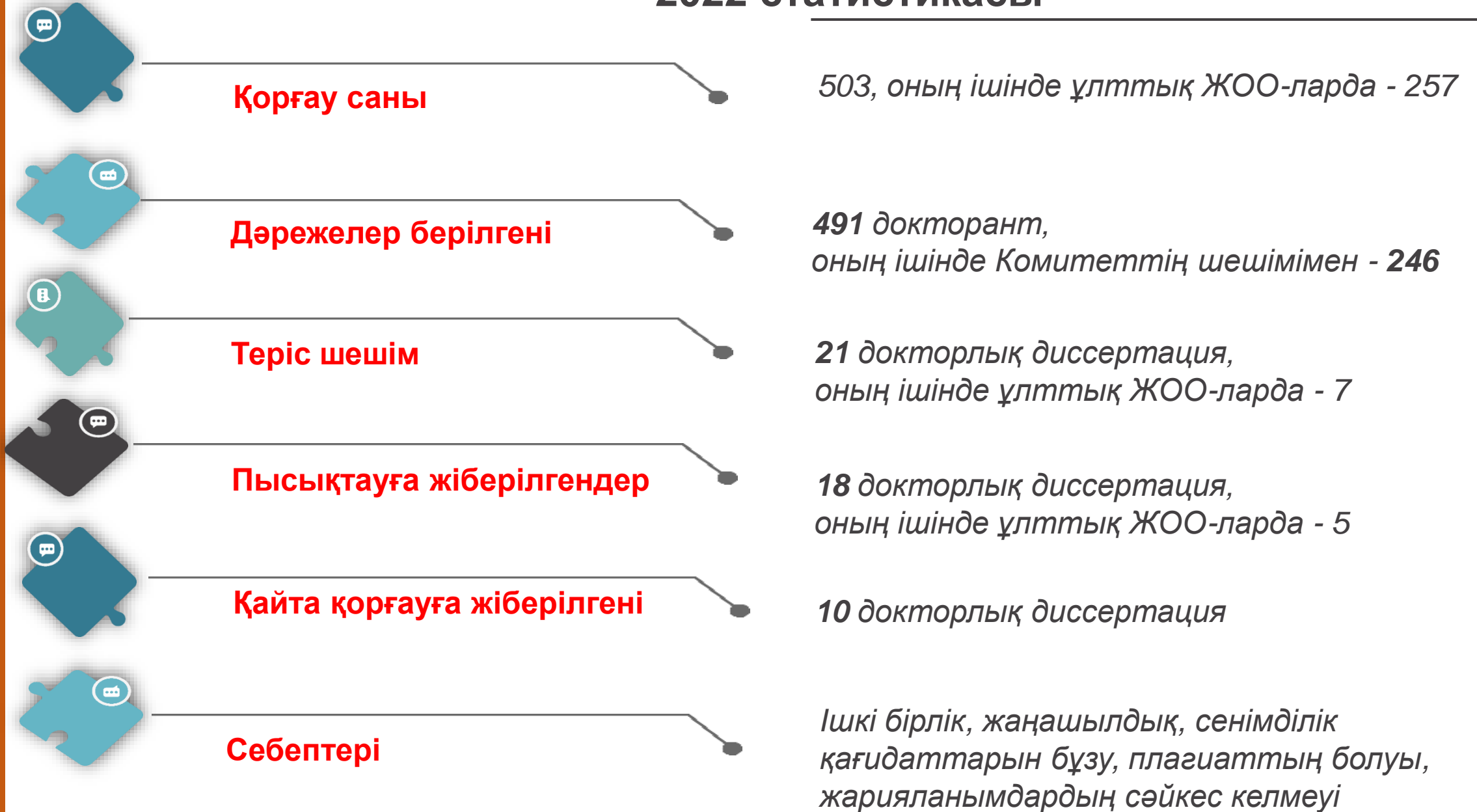
Ғылыми зерттеу аяқталмаған

ЖОО зерттеуді жүргізу үшін тиісті ресурстармен қамтамасыз етпейді

Ғылыми кеңесшіден көмек жоқ

56,7% ОП докторантуры не обновлены с 2019 г.

2022 статистикасы

ІШКІ БІРЛІК ҚАҒИДАТЫ

- 1) диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері **логикалық түрде өзара байланысты**;
- 2) ғылыми ережелер, алынған нәтижелер мен ұсынымдар диссертацияда қойылған **мақсаттар мен міндеттерге сәйкес**;
- 3) автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) **дәлелденіп**, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып **бағаланады**.

Бұзушылықтарға мысалдар

Химия ғылымдары:

«Диссертацияның **құрылымы (жоспары)** қойылған **міндеттерді** көрсетпейді, міндеттер өз кезегінде **қорғауға шығарылатын ережелерде дәйекті түрде шешілмейді**, диссертацияның **мәтіні бойынша** тиісті **тарауларда дәлелденбейді.**»

«Диссертацияда келтірілген 3 және 4 ережені жоғарыда келтірілген тұжырымда дәлелдеу мүмкін емес. Осыған қарамастан, рецензенттер оң қорытындылар берген.»

Педагогикалық ғылымдар:

«Ғылыми аппаратта зерттеу пәні мен мақсатының корреляциясы жоқ.»

Медицина:

«Диссертациялық жұмыстың мақсатын орындау үшін қойылған міндеттер автор тұжырымдаған қорытындылармен және ғылыми ережелермен логикалық түрде сәйкес келмейді. Жарияланған мақала негізінде қорғауға шығарылатын ереже пациенттердің таңдауына қатысты жарияланған материалдарға сәйкес келмейді»

СЕНІМДІЛІК ПРИНЦИПІ

«Дәйектілік принципі диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану (егер қолданылса) арқылы ғылыми зерттеулердің **тиісті ғылыми** әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынғанын білдіреді;

жаратылыстану, техникалық, медициналық, ауылшаруашылық мамандықтары бойынша орындалған **диссертациялар үшін** теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденеді және расталады;; **ал эксперименттердің нәтижелері бойынша қорытындылар жаңғыртылатын және (немесе) статистикалық дұрыс болып табылады**

«**Білім беру**» тобының мамандықтары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент (егер қолданылса) негізінде дәлелденеді.»

Бұзушылықтарға мысалдар

«Педагогика және психология»:

«Диссертацияның әдіснамалық негізі формальды түрде көрсетілген, «бар деген аты ғана», тақырып ашылмаған, зерттеу нәтижелерін алудағы әр әдістің рөлі мен орны анықталмаған. Диссертацияда зерттеу нәтижелеріне сандық және сапалық талдау жүргізілмеген»

«Эксперименттік бөлімде алынған нәтижелердің дұрыстығы математикалық статистика әдістерін қолдану арқылы дәлелденбеген.»

Биологиялық ғылымдар:

«Диссертациядағы өлшем бірліктері халықаралық бірліктер жүйесіне (SI) сәйкес келмейді.»

Фармацевтикалық өндіріс технологиясы:

«Салыстыру препаратымен, бақылау препараттарының топтарымен нақты айырмашылық жоқ,....., интактілі жануарлар топтары,..... топтар арасында статистикалық салыстырмалы талдау жоқ»

Медицина:

«Биохимиялық зерттеулерге арналған бақылау тобының сипаттамасы жоқ, деректер зерттелетін науқастар тобының сипаттамасына сәйкес келмейді»

Мазмұн мен ресімдеуге қойылатын талаптарды бұзу

Диссертацияның жарияланымдары мен мазмұнының сәйкестігі

Дәрежелерді беру қағидаларының 6-тармағы:

«Философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін алуға ұсынылған диссертацияның негізгі ғылыми нәтижелері диссертация қорғалғанға дейін..... ғылыми басылымдарда жарияланады.»

Бұзушылықтарға мысалдар

«Ғылыми мақала диссертацияның ережелері мен тұжырымдарын көрсетпейді, мазмұны мен атауы бойынша диссертация тақырыбына қатысы жоқ»

«Диссертацияда ұсынылған патенттердің диссертацияның мазмұнына қатысы жоқ»

«Eurasian» журналында жарияланған материалдар..... диссертацияда көрсетілмеген»

«Зерттеу нәтижелері жарияланған мақала негізінде тұжырымдалған қорғауға шығарылған № 2 Ережеге сәйкес келмейді, пациенттердің таңдауына қатысты жарияланған материалдарға сәйкес келмейді»

ДИССЕРТАЦИЯНЫ РЕСІМДЕУ

ЖЖОКБҰ диссертациялық жұмыстарды ресімдеуге қойылатын талаптарды дербес белгілейді

халықаралық дәйексөз алу стильдері:

- ✓ Harvard style
- ✓ APA Style
American Psychological Association
- ✓ MLA Style
Modern Language Association
- ✓ Chicago Style
- ✓ ACS Style
American Chemical Society

немесе

дайындық бағытына байланысты басқа дәйексөз алу стильдері

ТӘУЕКЕЛ ДӘРЕЖЕСІН БАҒАЛАУДЫҢ СУБЪЕКТИВТІ КРИТЕРИЙЛЕРІ

Тармақ	Субъектілерге бару арқылы профилактикалық бақылау жүргізу үшін субъективті критерийлер	Бұзушылық дәрежесі
2-қосымша Бақылау субъектілеріне (объектілеріне) бару арқылы алдыңғы тексерулердің және профилактикалық бақылаудың нәтижелері» ақпараттық көзі бойынша бақылау субъектілеріне (объектілеріне) бару арқылы профилактикалық бақылау жүргізу үшін субъективті критерийлер		
2	Академиялық адалдықты қамтамасыз ету және сақтау. Басқа тілден аударылған мәтінді пайдалануды қоса алғанда, мағынаны (парафраз) өзгертпей, сөздер мен сөйлемдерді синониммен ауыстыра отырып, бөтен материалдың болуы және мәтінді пайдалану мәніне қойылатын талаптарды сақтау	елеулі
19	Білім алушылардың магистрлік/докторлық диссертацияларын қорғауды ұйымдастыру мен өткізуге қойылатын талаптарды сақтау	өрескел

2023 жылы плагиат анықталды - 3 диссертация

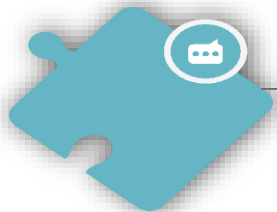
Докторлық диссертацияларды қорғау рәсімі бұзылды

2022 жылы - 33 диссертациялық кеңестерге ескертулер жолданды

Негізгі проблемалық мәселелер

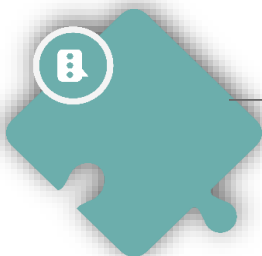

*докторанттардың қорғау пайызының төмендігі
оның ішінде ұлттық мәдениетке байланысты бағыттар бойынша
(қазақ тілі мен әдебиеті, тарихы, қазақ философиясы мен этикасы
мұғалімдерін даярлау)*

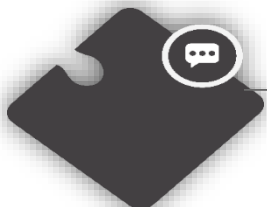

Ғылыми жарияланымдарды есепке алудағы шектеулер
Жыртқыш басылымдардағы жарияланымдар санының
өсуі

2022 жыл – қарсы рейтинг
Күмәнді журналдардағы
мақалалар саны
бойынша әлемде **1** орын

Диссертацияларды әр этапта сапалы сараптау
Ғылыми-зерттеу институтының диссертацияларды дайындау
және қорғау процестерінен бөлінуі

Диссертациялық кеңестердің сапалық құрамы мен қызметі

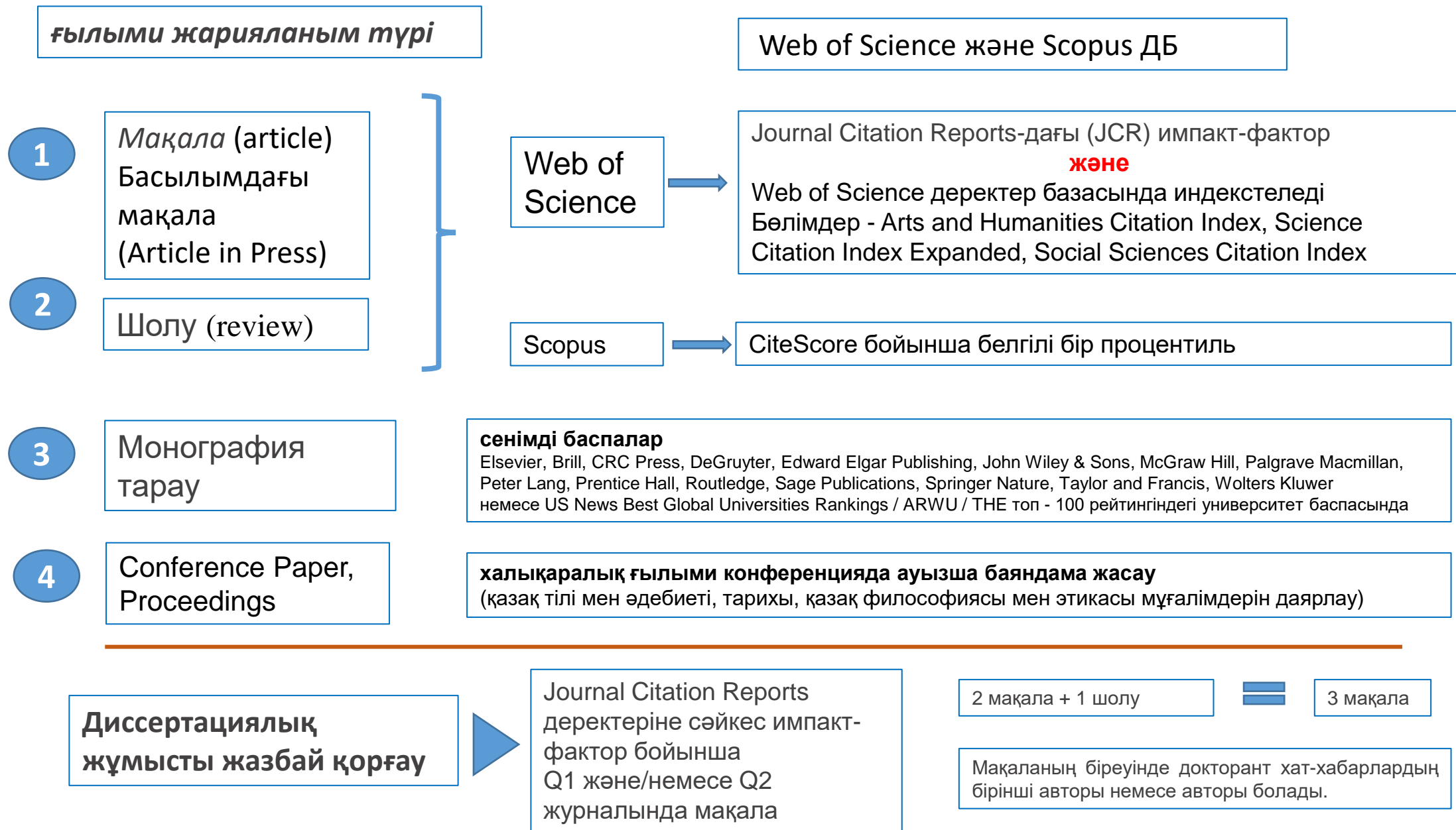
- • Дәрежелерді беру қағидалары

- • Диссертациялық кеңес туралы үлгі ереже

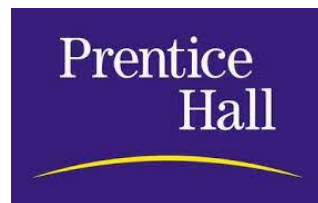
- • Ғылыми атақтар (қауымдастырылған профессор (доцент), профессор) беру ережесі

- • Ғылыми қызметтің нәтижелерін жариялау үшін ұсынылатын басылымдар тізбесіне қосу үшін ғылыми басылымдарға қойылатын талаптар

Басылымдардағы негізгі өзгерістер - докторант үшін не маңызды

СЕНІМДІ БАСПАЛАР

+ US News Best Global Universities Rankings / ARWU / THE топ 100 рейтингіндегі университет баспасы

Монография кім үшін ескерледі

Докторант – 3 б.т.

Диссертациялық кеңестің, Сараптау кеңесінің мүшелері, Ғылыми атақтарға үміткерлер

Сенімді баспада монография көлемі 3 б.т. = ХРҒЖ-да 2 мақала көлемі 1 б.т. = ХРҒЖ-да 1 мақала

Жарияланымдар саны - докторант үшін не маңызды

1 БАЛАМА – ЖАРИЯЛАНЫМДАР САНЫ - 1+3

журналда 1 мақала / шолу

Web of Science: JCR-дағы импакт-фактор және ANCI, SCIE, SSCI индекстеу

немесе

Scopus: CiteScore процентилі 25-тен кем емес

Басылымдар тізбесіндегі журналдарда 3 мақала

2 БАЛАМА – ЖАРИЯЛАНЫМДАР САНЫ - 1

Web of Science: JCR-дағы Q1 немесе Q2 және ANCI, SCIE, SSCI бөлімдерінде индекстеу

немесе

Scopus: CiteScore процентилі 35-тен кем емес

Web of Science: JCR Q1

немесе

Scopus: CiteScore процентилі 75-тен кем емес

3 БАЛАМА – ЖАРИЯЛАНЫМДАР САНЫ - 2

Web of Science: JCR Q1 – Q3 және ANCI, SCIE, SSCI бөлімдерінде индекстеу

немесе

Scopus: CiteScore процентилі 35-тен кем емес

2 мақала = 1 мақала + 1 шолу

4 БАЛАМА – сенімді баспалардағы монографияда тарау

Жарияланымдар саны - докторант үшін не маңызды

Қазақ тілі мен әдебиетіне, қазақ филологиясына, Қазақстан тарихына, қазақ философиясына қатысты білім беру бағдарламалары үшін

8D01 Педагогикалық ғылымдар

«8D017 – Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдерін даярлау», «D016 – Тарих педагогтерін даярлау»

8D02 Өнер және гуманитарлық ғылымдар

«8D060 - Филология», «D050 - Философия және этика», «D053 – Тарих»

1-ші қосымша балама – жарияланымдар саны 1+3

2-ші қосымша балама - жарияланымдар саны 5+2

Деректер базасындағы мақала мен журналдың мәртебесі - докторант үшін не маңызды

Мақала мәртебесі

1

Журнал мен конференцияның тақырыптық бағытына сәйкес келеді

2

журналдың ресми сайтында ағымдағы нөмірде жарияланады

3

пәнаралық бағыт (Multidisciplinary)

Web of Science базасындағы журналдың квантили және (немесе) Scopus базасындағы CiteScore (СайтСкор) бойынша процентиль жарияланған жыл не жарияланған жылдың алдындағы жыл үшін ескеріледі.

2019 жыл үшін квантиль/ процентиль

=

2020 жыл нөмірдегі мақала

=

2020 жыл үшін квантиль/ процентиль

Егер Scopus және/немесе Web of Science базасында журналды индекстеу **тоқтатылса**, онда үміткердің осы журналдағы индекстеу тоқтатылған жылғы және өткен жылғы жарияланымдары **есепке алынбайды**.

2020 жыл үшін квантиль/ процентиль

Журнал 2020 жылы алынып тасталды

2019 жыл үшін квантиль/ процентиль

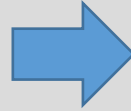
ҒЫЛЫМИ ҰЙЫМДАРДА ДИССЕРТАЦИЯЛЫҚ КЕҢЕСТЕР ҚҰРУ

- ғылыми ұйымның тұрақты құрамының кемінде 1/3 бөлігі
- диссертациялық кеңестің отырыстары әріптес ЖОО немесе ғылыми ұйым базасында келісім бойынша өткізіледі.

САРАПТАУ ЖӘНЕ ДИССЕРТАЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС

САРАПТАУ КЕҢЕСІНІҢ ЖАҢА ФУНКЦИЯЛАРЫ

- ✓ диссертациялық кеңестердің жұмысына **мониторинг жасау**
- ✓ ғылыми қызметтің негізгі нәтижелерін жариялау үшін басылымдардың тізбесіне енгізу/алып тастау үшін журналдарды сараптау және **мониторинг жасау**
- ✓ зерттеу әдістері мен академиялық хат бойынша ұсынымдар дайындау

ДИССЕРТАЦИЯЛЫҚ КЕҢЕСТІҢ ЖАБЫЛУ НЕГІЗДЕРІ

- ✓ Комитеттің докторантқа дәреже беруден бас тартуға / диссертацияны пысықтауға / қайта қорғауға жіберуге негіз болған осы кеңесте қорғалған диссертациялар бойынша 3 және одан да көп шешімі
- ✓ докторантураның тиісті кадрлар даярлау бағыты бойынша білім беру қызметін жүргізу құқығына берілген лицензиясынан айыру;
- ✓ докторантураның білім беру бағдарламасының аккредиттеу мерзімінің аяқталуы (ӘАОО-лардан басқа).
- ✓ **диссертациялық кеңестің Үлгілік ережеде белгіленген талаптарды 3 реттен артық бұзуы.**

ТӘУЕКЕЛДЕР 2023 жыл

- ✓ **91** докторантура бойынша БББ аккредиттеу мерзімі аяқталады
- ✓ **3** диссертация бойынша теріс шешім бар 1 диссертациялық кеңес
- ✓ **17** диссертациялық кеңес қорғау рәсімін бұзып отыр (1 дискеңес - 2 рет)

Даярлықтың жекелеген бағыттары бойынша қорғау үшін ерекше жағдайлар

Қазақ тілі мен әдебиетіне, қазақ филологиясына, Қазақстан тарихына, қазақ философиясына қатысты білім беру бағдарламалары үшін

8D01 Педагогикалық ғылымдар

«8D017 – Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдерін даярлау», «D016 – Тарих педагогтерін даярлау»

8D02 Өнер және гуманитарлық ғылымдар

«8D060 - Филология», «D050 - Философия және этика», «D053 – Тарих»

Докторантта халықаралық рецензияланатын ғылыми журналда жарияланым болмаған жағдайда

Диссертациялық кеңестің уақытша құрамына докторанттың диссертациялық жұмысына ауызша пікір білдіре отырып **ШЕТЕЛДІК ҒАЛЫМ** тартылады

ARWU немесе THE немесе US News Best yGlobal Universities Rankings топ-200 халықаралық рейтингіндегі университет ғалымы

**ШЕТЕЛДІК
ҒАЛЫМҒА
ҚОЙЫЛАТЫН
ТАЛАП**

соңғы 5 жылда Web of Science Core Collection (АНCI, SCIE, SSCI бөлімдері) индекстелетін журналдарда кемінде 2 мақаласы және (немесе) шолуы бар

ҒЫЛЫМИ БАҒЫТТАР СЫНЫПТАУЫШЫ - ҒЫЛЫМИ АТАҚТАР БЕРУДЕ ҚОЛДАНУ

Ғылыми бағыттар сыныптауышы

ҚР БҒМ-нің 2021 жылғы
5 тамыздағы № 386 бұйрығы

Ғылыми атақтар Ғылыми
бағыттар
сыныптауышының екінші
деңгейінде көрсетілген
мамандық бойынша
беріледі

Приложение
к приказу Министра
образования и науки
Республики Казахстан
от «05» августа 2021 года № 386

Классификатор научных направлений

Первый уровень	Второй уровень	Третий уровень
10000 Естественные науки	10100 Математика	10101 Математика
		10102 Прикладная математика
		10103 Статистика и теория вероятности
		10104 Математическая физика
		10105 Математика, междисциплинарное применение
		10106 Логика
	10200 Физические науки	10201 Атомная, молекулярная и химическая физика
		10202 Физика конденсированного состояния
		10203 Физика частиц и полей
		10204 Ядерная физика
		10205 Физика флюидов и плазмы
		10206 Оптика
		10207 Акустика
		10208 Астрономия и астрофизика
		10209 Прикладная физика
		10210 Квантовые технологии
		10211 Механика
	10212 Междисциплинарная физика	
	10300 Химические науки	10301 Органическая химия
		10302 Неорганическая и ядерная химия
		10303 Физическая химия
		10304 Наука о полимерах
		10305 Электрохимия
		10306 Аналитическая химия
	10307 Прикладная химия	

Рецензияланатын ғылыми журналдарды іздеу сервистері

- Elsevier Journal Finder <https://journalfinder.elsevier.com/>
- Wiley. Journal Finder <https://journalfinder.wiley.com/search?type=match>
- Springer Nature. Journal Suggester <https://journalsuggester.springer.com>
- Taylor&Francis. Journal Suggester <https://authorservices.taylorandfrancis.com/publishing-your-research/choosing-a-journal/journal-suggester>
- Springer Journal Selector <https://www.springer.com/gp/authors-editors/journal-author?countryChanged=true>
- Journal Guide <https://www.journalguide.com/>
- Scimago Journal & Country Rank www.scimagojr.com/countryrank.php [Инструкция по работе](#)
- Как выбрать лучший журнал для своей научной публикации и избежать недобросовестных журналов <https://etu.ru/assets/files/Faculty-FEM/ban/kak-vybrat-luchshij-zhurnal-dlya-svoej-nauchnoj-publikacii-i-izbezhat-nedobrosovestnyh-zhurnalov.pdf>
- Publons https://publons.com/journal/?order_by=reviews [Алгоритм поиска рецензентов](#)
- **Тест для определения «хищных» журналов.** Полезный тест, пройдя который можно определить, относится ли журнал к «недобросовестным»
- Презентация **«Сервис для определения подлинности журналов открытого доступа «Компас публикаций»**
- Аффилиации авторов в научных публикациях: <https://www.scieditor.ru/jour/article/view/18/8>
- Как найти журнал в базе данных **Scopus** : видеоинструкция <https://www.youtube.com/watch?v=EZtKPYCBxD0>
- Как найти журнал необходимого квартиля в **Scopus** : видеоинструкция <https://www.youtube.com/watch?v=Npf5E5wHHk>
- Как подобрать журналы 1, 2 квартили по научному направлению в **SCOPUS**: [инструкция](#).
- Ресурс для определения квартиля журнала по показателю **SJR SCImago Journal & Country Rank** <https://www.scimagojr.com/>
- Джонсон А.М. Составление плана успешной карьеры : руководство для молодых ученых http://www.spsl.nsc.ru/download/archive/Dzonson_Sostawlenie-plana.pdf
- Признаки хищнических журналов <https://www.youtube.com/watch?v=7rDWrGUpNWc&List=PLw8nnd4wM-xSocBRFclKH0VD3hyZNiVD->

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!
